

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ»

Ступінь освіти	бакалавр
Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Тривалість викладання	5, 6 чверть
Заняття:	Осінній семестр
лекції:	2 години
лабораторні заняття:	1 година
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <http://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2661>

Кафедра, що викладає Економічного
аналізу та фінансів

Викладач:

Крилова Олена Валер'янівна

Доцент, канд. техн. наук.

Персональна сторінка

https://eaf.nmu.org.ua/ua/pro_kaf/title_krylova.php

E-mail:

krylova.o.v@nmu.one

1. Анотація до курсу

Міжнародні фінансові відносини це вибіркова дисципліна, яка обирається для формування індивідуальної освітньої траєкторії і спеціалізується на коректному розумінні функціонування та розвитку системи міжнародних фінансових відносин; функціонуванню світового валютного ринку; здійснення транскордонних розрахункових і кредитних операцій, особливостей формування валютного курсу; конвертованості валют в системі міжнародних фінансових відносин та значення валютних операцій в світовій економіці; впливу іноземних інвестицій на економічне зростання та роль платіжного балансу країни при встановленні та розвитку міжнародних економічних відносин.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у майбутніх фахівців розуміння основних засад та розвиток компетенцій у сфері міжнародних фінансових відносин та їх складових, функціонування світового валютного ринку, транскордонних

розрахункових операцій, міжнародних кредитних операцій, валютних операцій, інвестиційних інструментів та їх економічних вплив.

Завдання курсу:

- ознайомитися з системою міжнародних фінансових відносин, сутністю та еволюцією розвитку міжнародних кредитно-розрахункових і валютних відносин;
- набути знань щодо механізму функціонування світового валютного ринку, його складових, світових ринків дорогоцінних металів, електронних систем транскордонних міжбанківських розрахунків і платежів;
- вивчити механізми проведення транскордонних розрахункових і кредитних операцій;
- набути знань щодо механізмів формування валютного курсу, паритету купівельної спроможності, режимів валютного курсу і концепту конвертованості валют;
- вивчити основні засади здійснення валютних операцій, видів та інструментів іноземного інвестування і визначення структури платіжного балансу;
- спілкуватися професійною мовою з фахових питань та доносити інформацію щодо функціонування системи міжнародних фінансових відносин до однокласників, викладача під час спеціальних завдань та контрольних заходів;
- навчитися управлінню власною навчальною діяльністю та часом (тайм-менеджмент), набути рівня автономності, особливо під час самостійного навчання;
- напрацювати спроможність нести відповідальність за рішення (відповіді, стиль виконання завдань, оформлення тощо), прийняті під час виконання навчальних завдань;
- напрацювати звичку формувати власні професійні судження з урахуванням соціальних та етичних аспектів;
- розвивати уміння критичного мислення.

3. Результати навчання

Визначити вплив світових трендів на розвиток системи міжнародних фінансових відносин та міжнародного валютного ринку; сформувати розуміння щодо проведення транскордонних розрахункових і кредитних операцій, формування ефективного валютного курсу, видів та інструментів іноземного інвестування і аналізувати структуру платіжного балансу країн світу.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1. Функціонування система міжнародних фінансових відносин

1.1. Поняття міжнародних фінансових відносин

1.2. Еволюція розвитку валютних систем

1.3. Система міжнародних кредитно-розрахункових і валютних відносин

- 1.4. Валютне регулювання та контроль
- 2. Світовий валютний ринок**
  - 2.1. Сутність, види та учасники міжнародних валютних ринків
  - 2.2. Світові валютно-фінансові центри
  - 2.3. Операції на ринку євровалют
  - 2.4. Світові ринки золота
  - 2.5. Організація та функціонування ринку «FOREX»
  - 2.6. Електронні системи міжнародних міжбанківських розрахунків і платежів
- 3. Міжнародні розрахункові операції**
  - 3.1. Міжнародні розрахунки за допомогою інкасо
  - 3.2. Міжнародні розрахунки за допомогою акредитиву
  - 3.3. Авансовий платіж
  - 3.4. Банківський переказ
  - 3.5. Відкритий рахунок
- 4. Міжнародні кредитні операції**
  - 4.1. Сутність та види міжнародного кредитування
  - 4.2. Облігаційна форма кредитування
  - 4.3. Ринки кредитних банківських зобов'язань
- 5. Валютний курс та конвертованість валют у системі міжнародних фінансових відносин**
  - 5.1. Поняття, види та чинники формування валютного курсу
  - 5.2. Паритет купівельної спроможності як основа валютного курсу
  - 5.3. Режими валютних курсів
  - 5.4. Конвертованість валюти
  - 5.5. Крос-курси
- 6. Валютні операції**
  - 6.1. Операції з негайною поставкою
  - 6.2. Термінові угоди
  - 6.3. Похідні фінансові інструменти
  - 6.4. Валютний арбітраж та його види
- 7. Іноземне інвестування**
  - 7.1. Прямі іноземні інвестиції
  - 7.2. Портфельні іноземні інвестиції
- 8. Платіжний баланс**
  - 8.1. Платіжний баланс
  - 8.2. Структура платіжного балансу

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Валютні відносини та світові валютні ринки.
2. Міжнародний ринок обміну валют.
3. Міжнародний банківський бізнес.
4. Організація міжнародних розрахункових операцій банку.
5. Міжнародні кредитні операції.
6. Розрахунки в системі міжнародної торгівлі.
7. Ризики в міжнародних кредитно-розрахункових, валютних операціях та шляхи їх мінімізації.

5. Програмне забезпечення

Використання стандартного пакету програм Microsoft Office.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
60	40	100

Практичні роботи приймаються з поточними контрольними тестами.

Теоретична частина оцінюється за результатами ККР, яка містить 3 питання або контрольної тестової роботи, яка містить 30 тестових запитань, з яких 30 – прості тести (1 правильна відповідь).

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи

30 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, 1 правильна відповідь оцінюється в 2 бали. Разом 60 балів.

Опитування за тестом проводиться з наданням цифрової копії завдання та отриманням відповідей шляхом надання відповідей на корпоративну електронну пошту викладача. Відповіді приймаються у форматі програм Microsoft Office та цифрових копій впродовж часу, відведеного на здачу теоретичної частини. Несвоєчасно вислана відповідь враховується такою, що не здана, якщо здача заліку здійснюється дистанційно. При проведенні заліку в аудиторному форматі, здача заліку проводиться згідно вимогам організації учбового процесу в НТУ «Дніпровська політехніка».

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікативна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

8 Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Васютинська, Л.А. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.
2. Аранчій. В. І., Дроботя Я. А. Міжнародні фінанси: навчальний посібник Полтава: ПДАА, 2019. 128 с.

3. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
4. Дячек В. В. Особливості використання форм міжнародних розрахунків українськими підприємствами під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності / В. В. Дячек, О. Д. Колосовська, В. С. Оніщенко // Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. – 2018. – Вип. 21.
5. Міжнародні фінанси [Текст] : навч. посіб. для студ., які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінко ; КПП ім. Ігоря Сікорського. – Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 109 с.
6. Патица Н.І., Мартинюк О.В., Кучеренко Д.Г. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. - Київ: Центр навчальної літератури, 2019. - 560 с.
7. Коваленко Ю. М. Економіка фінансового сектору: Навч. посіб. - Київ: Центр навчальної літератури, 2020. -320 с.
8. Литвиненко Н. П., Терещенко Т. О. Методи та моделі прийняття рішень у міжнародному бізнесі: підручник - Київ: Центр навчальної літератури, 2020. -336 с.
9. Kozak Y., Maslennikov Y., Sulym O. Foreign economic activity of enterprises: Training Manual - Київ: Центр навчальної літератури, 2020. – 200 с.
10. Y. Kozak World Economy and Internetinal Economic Relations: Training manual- Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 138 с.

Додаткові

1. https://www.econjournals.com/index.php/ijefi	International Journal of Economics and Financial Issues (IJEFI)
2. https://onlinelibrary.wiley.com/journal/14682362	Wiley Online library/ International Finance Journal
3. https://www.academia.edu/9829469/International_Financial_Relations	International Financial Relations (PowerPoint)
4. https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/the-international-financial-system/	The international financial system In-Depth Research & Reports by Robert A. Manning
5. https://www.tradecommissioner.gc.ca/development-developpement/mdb-overview-bmd-apercu.aspx?lang=eng	Overview of International Financial Institutions (IFIs)